

Міністерство освіти і науки України
Одеський державний аграрний університет
Вроцлавський економічний університет (Республіка Польща)
Західно-Каспійський університет(Азербайджан)
Національний інститут економічних досліджень (Республіка Молдова)
Вища школа бізнесу, медіа та реклами (Республіка Польща)
ННЦ Інститут аграрної економіки
Київський національний економічний університет
Полтавський державний аграрний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Сумський національний аграрний університет
Уманський національний університет садівництва

«БРАСЛАВСЬКІ ЧИТАННЯ. ЕКОНОМІКА ХХІ СТОЛІТТЯ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА ГЛОБАЛЬНИЙ ВИМІРИ»

**Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної
конференції**
(06 листопада 2024 року)

Одеса 2024

Браславські читання. Економіка ХХІ століття: національний та глобальний виміри: Збірник матеріалів ІІ Міжнародної наукової-практичної конференції, 06 листопада 2024 року. Одеса, ОДАУ. 2024. 394 с.

Збірник матеріалів містить наукові надбання та доповіді учасників ІІ Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої актуальним питанням розвитку економіки в сучасних умовах. У матеріалах розглядаються теоретичні та практичні аспекти економічних відносин на національному та міжнародному рівнях, зокрема у сферах аграрного виробництва, фінансового менеджменту, маркетингу, логістики, управління персоналом та застосування сучасних технологій. Представлені дослідження та рекомендації спрямовані на пошук рішень для ефективного функціонування економіки в умовах глобалізації, враховуючи досвід різних країн.

Збірник буде корисним для науковців, економістів, викладачів, аспірантів, студентів та всіх, хто зацікавлений у вивченні сучасних економічних процесів і тенденцій.

Рекомендовано до друку рішенням науково-методичної ради Одеського державного аграрного університету протокол №4 від «14» листопада 2024 року.

Редакційна колегія:

Мацієвич Т.О. к.е.н., доцент, в.о. декана факультету економіки та управління ОДАУ (голова ред.колегії)

Запша Г.М., д.е.н., професор, зав. кафедри менеджменту ОДАУ

Крюкова І.О., д.е.н., професор, зав. кафедри обліку і оподаткування ОДАУ

Баланюк І.Ф., д.е.н., професор, зав. кафедри обліку і аудиту, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Князева О.А., д.е.н., професор, в.о. зав. кафедри економічної теорії та економіки підприємства ОДАУ

Ревуцька А.О., к.е.н., доцент кафедри економіки Уманський національний університет садівництва

Найда А.В., к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування (заступник голови ред.колегії)

Петренко О.П. к.е.н., доцент кафедри економічної теорії та економіки підприємства ОДАУ (відповідальний секретар)

Грекова Т.М. асистент кафедри менеджменту ОДАУ (технічний редактор)

Відповідальність за достовірність даних, зміст і якість матеріалів збірника несуть автори.

Бугас В. В.,
к.е.н., доцент,
доцент кафедри смарт-економіки
Київський національний університет
технологій та дизайну,
м. Київ, Україна

Лісняк С. І.,
здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
Київський національний університет
технологій та дизайну,
м. Київ, Україна

МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сталий розвиток, як концепція, набуває все більшого значення в сучасному світі через зростаючі екологічні та соціальні виклики, що передбачає баланс між економічним зростанням, екологічною стійкістю та соціальним прогресом. В умовах сталого розвитку підприємства стикаються з необхідністю перегляду своїх стратегій, включаючи питання інвестицій. Інвестиційний потенціал підприємства відіграє вирішальну роль у забезпеченні його конкурентоспроможності та стійкого розвитку на довгострокову перспективу [1; 3; 6].

Інвестиційний потенціал підприємства визначається його здатністю залучати та ефективно використовувати фінансові ресурси для досягнення стратегічних цілей, що включає фінансові, матеріальні, технологічні, інтелектуальні та людські ресурси, які підприємство може мобілізувати для реалізації інвестиційних проєктів.

Основними компонентами інвестиційного потенціалу підприємства визначено [2; 4]:

- фінансові ресурси (власні та залучені фінансові кошти, які підприємство може використовувати для інвестицій);
- матеріальні ресурси (активи, які можуть бути використані для забезпечення виробництва або модернізації виробничих потужностей);
- технологічний потенціал (здатність підприємства використовувати інноваційні технології для підвищення ефективності виробництва);
- інтелектуальні ресурси (знання, досвід та компетенції працівників, які сприяють розвитку підприємства);
- людський капітал (мотивація, кваліфікація та продуктивність персоналу).

В умовах сталого розвитку інвестиційний потенціал набуває нових вимірів, зокрема пов'язаних з екологічною ефективністю та соціальною відповідальністю.

Концепція сталого розвитку передбачає інтеграцію екологічних, соціальних та економічних чинників у стратегію підприємства, яке визначає, що підприємства повинні розробляти інвестиційні стратегії з урахуванням не лише фінансових аспектів, але й впливу на довкілля та суспільство [4; 5; 6].

Основні принципи сталого розвитку, які впливають на інвестиційний потенціал підприємств:

- екологічна стійкість – зменшення негативного впливу на навколишнє середовище через зниження викидів, відходів та споживання ресурсів;
- соціальна відповідальність – забезпечення гідних умов праці, підтримка місцевих громад та дотримання етичних стандартів;
- економічна ефективність – зростання продуктивності та конкурентоспроможності за рахунок інновацій та оптимізації витрат.

Механізм забезпечення інвестиційного потенціалу підприємств включає комплекс інструментів, методів та стратегій, спрямованих на залучення, розподіл та ефективне використання інвестиційних ресурсів. В умовах сталого розвитку механізм забезпечення інвестиційного потенціалу підприємств повинен бути адаптованим до нових викликів, таких як необхідність інвестицій в екологічні проекти та соціальні ініціативи.

Державна підтримка у формуванні умов для реалізації інвестиційного потенціалу проявляється через регуляторні акти, податкові пільги та субсидії для екологічних та соціально орієнтованих проектів, що сприяють підвищенню інвестиційної привабливості підприємств в цілому. Створення сприятливого інституційного середовища включає: розробку правових норм для підтримки зелених інвестицій; запровадження механізмів податкового стимулювання екологічно орієнтованих підприємств; підтримку інноваційних проектів, спрямованих на розвиток сталого виробництва [1-6].

Основним джерелом реалізації інвестиційного потенціалу є фінансові ресурси. Для підприємств сталого розвитку важливими є не лише традиційні фінансові інструменти, такі як кредити, акції та облігації, але й нові форми фінансування: зелені облігації; інвестиції у стійкий розвиток; краудфандинг.

Організаційні механізми забезпечення інвестиційного потенціалу включають систему управління інвестиціями, яка дозволяє ефективно реалізувати інвестиційні проекти в рамках стратегій сталого розвитку. Тут ключовими елементами виступають: корпоративне управління (створення спеціалізованих підрозділів для реалізації стратегій сталого розвитку); управління ризиками (аналіз ризиків, пов'язаних із впровадженням інвестиційних проектів, особливо тих, що стосуються екологічних та соціальних аспектів); інноваційний менеджмент (впровадження нових технологій та процесів для підвищення ефективності інвестицій) [2; 4; 6].

У сучасних умовах сталого розвитку підприємства стикаються з необхідністю змін у підходах до інвестування. Реалізація інвестиційного потенціалу вимагає впровадження нових технологій, оптимізації процесів та підвищення екологічної ефективності. У цьому контексті можна виділити кілька ключових напрямків:

1. Інвестиції в екологічні технології. Зменшення шкідливих викидів, використання відновлюваних джерел енергії та оптимізація використання природних ресурсів стають ключовими інвестиційними пріоритетами для підприємств, орієнтованих на сталий розвиток, де інвестиції в ці технології сприяють не лише поліпшенню екологічних показників, але й знижують операційні витрати у довгостроковій перспективі.

2. Соціальні інвестиції. Соціально відповідальні інвестиції, такі як покращення умов праці, розвиток персоналу та підтримка місцевих громад, сприяють формуванню позитивного іміджу підприємства та підвищують його конкурентоспроможність.

3. Стратегічне партнерство. Співпраця з міжнародними організаціями, екологічними фондами та іншими підприємствами для реалізації спільних проєктів є ефективним механізмом реалізації інвестиційного потенціалу. Таке партнерство дозволяє зменшити фінансові ризики та прискорити впровадження інноваційних рішень [1-6].

Отже, механізм забезпечення та реалізації інвестиційного потенціалу підприємств в умовах сталого розвитку є складним і багатокомпонентним процесом, що вимагає синергії фінансових, організаційних, інституційних та технологічних ресурсів. Ефективна реалізація інвестиційного потенціалу сприяє не лише економічному зростанню підприємств, але й поліпшенню їхнього екологічного та соціального впливу, демонструючи високу інвестиційну привабливість і стійкість у довгостроковій перспективі.

Література:

1. Заяць В. В. Інструменти залучення іноземних інвестицій та фінансування інвестиційних проєктів в Україні. В. В. Заяць, П. В. Пузирьова. *Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості* : матеріали II Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Київ, 18 листопада 2021 року. Т. 2. Київ : КНУТД, 2021. С. 106-114.

2. Лісняк С. І. Сутність інвестиційного потенціалу в умовах війни: актуальний фокус. С. І. Лісняк, Є. Б. Хаустова, П. В. Пузирьова. *Науковий вимір осмислення та пошуку оптимальних моделей розвитку України: маркетинговий, економічний, фінансовий та управлінський аспекти* = *The scientific dimension of understanding and research optimal models of the development of ukraine: marketing, economic, financial and management aspects* : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 04-05 березня 2024 року. Київ : АПСВТ, 2024. С. 202-204.

3. Пузирьова П. В. Засади використання штучного інтелекту в інвестиційно-фінансовій сфері. П. В. Пузирьова, Д. Ірназаров, О. Халіляєва. *Управління бізнес-процесами та технологічними інноваціями в сучасних умовах та в післявоєнний період* = *Management of business processes and technological innovations in the current context and in the post-war period* : збірник тез доповідей

Міжнародної наукової конференції, м. Київ, 10-11 жовтня 2023 року. – Ч. 2. – Київ : НТУ, 2023. – С. 136-139.

4. Пузирьова П. В. Теоретичні аспекти фінансових інвестицій, їх особливості, форми та стратегічні напрями. П. В. Пузирьова, Ю. Г. Ковальська. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2012. № 6 (133). С. 83-86.

5. Рудик Ю. В. Управління інвестиційною діяльністю на підприємстві. Ю. В. Рудик ; наук. кер. П. В. Пузирьова. *Освітньо-інноваційна інтерактивна платформа «Підприємницькі ініціативи»*: матеріали IV Всеукраїнської наукової Інтернет-конференції (5 грудня 2019 р., м. Київ). Київ : КНУТД, 2019. С. 313-320.

6. Шацька З. Я. Галузі креативної економіки: економічна політика та інвестиційна привабливість. З. Я. Шацька, О. В. Халіляєва. *Інтеграція науки і освіти: розвиток культурних і креативних індустрій* : збірник наукових праць за результатами Всеукраїнської конференції, м. Київ, 10 травня 2022 р. / за ред. А. М. Вергун та ін. Київ : КНУТД, 2022. С. 240-242.

Вербицький Д. В.,
аспірант кафедри публічного управління та адміністрування
Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова
м.Одеса, Україна

ГІДРОПОНІКА, ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В КОНТЕКСТІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Формування та впровадження стратегії сталого розвитку аграрної галузі допомагають зменшити негативний вплив на довкілля, підвищити якість життя населення, сприяють соціальному та економічному добробуту, розвитку конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств України.

Глобальні зміни клімату, погіршення екологічних умов через антропогенний вплив, воєнні дії як наслідок російської агресії привели до скорочення посівних площ, зниження урожайності, дефіцит та погіршення якості води, руйнування, послаблення та втрати певних секторів економіки, дефіциту агропродукції.

Впровадження інноваційних технологій у агровиробництві, розширення сектору органічного виробництва, використовуючи метод гідропоніки, дієвим інструментом для вирішення перелічених проблем в агросекторі України.

Гідропоніка — це метод вирощування рослин без ґрунту, де корені отримують усі необхідні поживні речовини через розчин, насичений мінералами та мікроелементами. На відміну від традиційного землеробства, рослини в гідропоніці ростуть у воді або на штучних субстратах, що дозволяє точно контролювати баланс поживних речовин і умови зростання. Цей метод скорочує витрати води та дозволяє вирощувати культури в закритих приміщеннях і навіть на дахах у містах.

Bekh K. MODERN DEVELOPMENT OF BRAND MARKETING	220
Kravtsova O., Maiev A. ROLE OF STRATEGIC MANAGEMENT IN ENSURING SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF SOCIO-ECONOMIC SYSTEMS	222
Li Yinghua, Nazarenko I. RESEARCH ON THE INNOVATION OF HUMAN RESOURCE PLANNING MODEL FOR COLLEGE TEACHERS	225
Tanklevska N., Kryshtalevych M. THE ROLE OF EMOTIONS IN CONFLICT MANAGEMENT	228
Kunming Z., Nazarenko O. THE ROLE OF BLOCKCHAIN TECHNOLOGY IN ENHANCING CORPORATE TRANSPARENCY AND CONSUMER TRUST	231
СЕКЦІЯ 3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	235
Баланюк І.Ф., Тижбір Н.З. ТРАНСФОРМАЦІЯ З ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	235
Бугас В. В., Лісняк С. І. МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	238
Вербицький Д. В. ГІДРОПОНІКА, ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В КОНТЕКСТІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	241
Галицький О.М., Писаренко Т. С. РОЛЬ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ В ЗБЕРЕЖЕННІ ТА РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННИХ ДІЙ	245
Зинов'єв А., Желдаков Я., Атамась Г.П. НАУКОВО - ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР	248